

Allmänhetens åsikter om yttrandefrihet

Bakgrundstabeller till Demokratirådets rapport 2007

Huvudresultaten återges i figur 3.1 på sidan 19 i: Olof Petersson, Anker Brink Lund, Eivind Smith och Lennart Weibull, *Medierna och yttrandefriheten*, SNS Förlag, Stockholm 2007.

Underlaget utgörs av en nationell frågeundersökning som genomförts av SOM-institutet vid Göteborgs universitet – Riks-SOM – i syfte att kartlägga den svenska allmänhetens vanor och attityder på temat samhälle, politik och medier (förkortningen SOM står för Samhälle Opinion Massmedia). SOM-institutet är ett samarbete mellan tre institutioner vid Göteborgs universitet: Förvaltningshögskolan, Institutionen för journalistik och masskommunikation (JMG) samt Statsvetenskapliga institutionen.

Riks-SOM-undersökningen har sedan starten 1986 genomförts i form av en postenkät som går ut till ett systematiskt sannolikhetsurval av Sveriges befolkning. Från och med 2000 års undersökning är åldersintervallet 15–85 år. Utländska medborgare har ingått i urvalet sedan 1992 (liksom i undersökningarna 1986 och 1989). Fältarbetet för Riks-SOM 2006 följde i huvudsak uppläggningsen av tidigare års undersökningar. Huvuddelen av datainsamlingsarbetet genomfördes under hösten 2006. Svarsfrekvensen blev 60 procent.

Fem av undersökningens frågor rörde uppfattningar om yttrandefrihet. Frågan hade följande lydelse: "I debatten om svensk journalistik har det framförts åsikter om vad massmedier inte borde publicera. I vilken grad stämmer följande påståenden med din egen uppfattning?". Svartalternativen var: mycket bra, ganska bra, ganska dåligt, mycket dåligt, ingen uppfattning.

I de följande tabellerna redovisas svarsfrekvenser, antal svarspersoner och ett sammanfattande mått i form av opinionsbalans, dvs. skillnaden mellan andelen som svarat "bra" och andelen som svarat "dåligt".

För ytterligare information: SOM, Göteborgs universitet, www.som.gu.se

Demokratirådets webbplats: www.sns.se/dr

”Sexistisk reklam för förbjudas i lag”

	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen uppfatt- ning	Summa procent	Opinions- balans	Antal svars- personer
Samtliga	51	23	9	5	12	100	+60	1 619
Kvinnor	64	20	5	2	10	100	+ 77	847
Män	38	27	13	7	16	100	+ 44	794
15 – 29 år	35	29	16	9	12	100	+ 39	298
30 – 49	46	28	9	6	11	100	+ 59	504
50 – 64	59	21	7	1	12	100	+ 71	480
65 – 85	62	15	4	4	15	100	+ 69	359
Låg utbildning	57	14	4	3	22	100	+ 64	409
Medellåg utbildning	47	26	9	6	12	100	+ 58	540
Medelhög utbildning	53	25	10	4	8	100	+ 64	330
Hög utbildning	50	28	12	5	5	100	+ 60	340
Mycket intresserad av politik	52	22	8	9	8	100	+ 57	180
Ganska intresserad	52	23	10	5	10	100	+ 61	702
Inte särskilt intresserad	52	24	7	3	14	100	+ 65	604
Inte alls intresserad	40	20	9	4	27	100	+ 47	133
Partisynpaty:								
Vänsterpartiet	51	30	4	2	12	100	+ 75	92
Socialdemokraterna	54	23	5	3	14	100	+ 69	500
Miljöpartiet	60	29	4	4	4	100	+ 82	115
Centerpartiet	51	24	7	6	12	100	+ 63	106
Folkpartiet	45	24	13	7	11	100	+ 49	113
Moderaterna	43	25	14	6	11	100	+ 48	428
Kristdemokraterna	71	11	5	2	11	100	+ 75	101
Annat parti	44	17	15	8	15	100	+ 37	71

”Det ska inte vara tillåtet att publicera bilder eller teckningar som kränker religiösa grupperingar”

	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen uppfattning	Summa procent	Opinionsbalans	Antal svars-personer
Samtliga	34	28	14	11	13	100	+ 37	1 635
Kvinnor	41	29	11	7	12	100	+ 52	845
Män	27	26	18	15	13	100	+ 19	790
15 – 29 år	31	27	16	14	13	100	+ 28	298
30 – 49	24	29	20	16	11	100	+ 17	501
50 – 64	34	33	12	8	13	100	+ 47	483
65 – 85	52	19	7	6	16	100	+ 58	353
Låg utbildning	42	23	7	7	21	100	+ 51	404
Medellåg utbildning	33	31	14	10	13	100	+ 40	540
Medelhög utbildning	33	28	16	14	9	100	+ 32	330
Hög utbildning	27	30	22	15	6	100	+ 20	339
Mycket intresserad av politik	28	24	18	21	10	100	+ 12	178
Ganska intresserad	34	28	17	10	11	100	+ 35	700
Inte särskilt intresserad	36	29	11	10	14	100	+ 44	605
Inte alls intresserad	37	23	9	6	25	100	+ 45	130
Partisynpati:								
Vänsterpartiet	34	33	10	9	15	100	+ 45	92
Socialdemokraterna	35	31	13	7	14	100	+ 48	501
Miljöpartiet	42	30	15	5	8	100	+ 52	115
Centerpartiet	40	25	14	8	13	100	+ 42	106
Folkpartiet	32	27	20	16	6	100	+ 23	111
Moderaterna	26	28	18	16	12	100	+ 21	428
Kristdemokraterna	47	25	11	5	13	100	+ 55	101
Annat parti	29	16	19	23	14	100	+ 3	70

”Kända människor ska inte behöva bli fotograferade utan att de gett sitt tillstånd”

	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen uppfattning	Summa procent	Opinionsbalans	Antal svars-personer
Samtliga	34	32	15	7	12	100	+ 44	1 640
Kvinnor	38	32	14	5	11	100	+ 51	847
Män	30	32	17	8	13	100	+ 36	793
15 – 29 år	23	34	17	9	16	100	+ 31	298
30 – 49	28	34	19	8	11	100	+ 35	504
50 – 64	37	32	17	5	10	100	+ 47	483
65 – 85	48	26	8	4	14	100	+ 63	355
Låg utbildning	46	26	7	4	16	100	+ 61	402
Medellåg utbildning	32	32	16	5	14	100	+ 44	542
Medelhög utbildning	33	31	18	9	9	100	+ 37	331
Hög utbildning	24	37	22	10	7	100	+ 29	341
Mycket intresserad av politik	30	28	20	11	12	100	+ 27	179
Ganska intresserad	34	34	17	7	9	100	+ 44	701
Inte särskilt intresserad	36	31	14	5	14	100	+ 47	607
Inte alls intresserad	34	30	7	6	23	100	+ 51	131
Partisynpati:								
Vänsterpartiet	37	30	11	9	13	100	+ 47	91
Socialdemokraterna	35	31	15	5	14	100	+ 47	503
Miljöpartiet	30	35	16	6	13	100	+ 44	116
Centerpartiet	36	36	14	7	7	100	+ 51	107
Folkpartiet	23	40	17	12	8	100	+ 35	113
Moderaterna	31	31	18	8	12	100	+ 36	426
Kristdemokraterna	50	28	13	4	5	100	+ 60	116
Annat parti	31	30	16	8	16	100	+ 37	71

”Det är bra att pass- och körkortsbilder numera skyddas av sekretess så att medierna inte kan komma åt dem”

	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen uppfattning	Summa procent	Opinionsbalans	Antal svars-personer
Samtliga	60	26	3	2	9	100	+ 81	1 645
Kvinnor	63	23	4	2	9	100	+ 80	850
Män	57	29	3	2	9	100	+ 81	795
15 – 29 år	57	26	3	2	11	100	+ 78	298
30 – 49	53	32	6	2	7	100	+ 77	503
50 – 64	64	23	2	2	9	100	+ 83	482
65 – 85	67	19	2	1	11	100	+ 83	362
Låg utbildning	66	20	1	1	12	100	+ 83	407
Medellåg utbildning	61	26	3	2	8	100	+ 83	543
Medelhög utbildning	61	26	4	1	9	100	+ 81	330
Hög utbildning	51	32	6	4	7	100	+ 73	341
Mycket intresserad av politik	59	23	3	5	9	100	+ 75	180
Ganska intresserad	61	27	3	2	7	100	+ 83	706
Inte särskilt intresserad	59	26	4	1	11	100	+ 80	604
Inte alls intresserad	61	19	3	0	17	100	+ 77	133
Partisynpaty:								
Vänsterpartiet	65	21	3	1	10	100	+ 82	92
Socialdemokraterna	63	24	3	1	9	100	+ 83	504
Miljöpartiet	61	26	3	0	10	100	+ 84	116
Centerpartiet	55	34	2	1	8	100	+ 86	107
Folkpartiet	50	32	3	5	11	100	+ 73	113
Moderaterna	57	28	5	2	8	100	+ 78	427
Kristdemokraterna	67	27	2	0	4	100	+ 92	101
Annat parti	63	16	4	4	13	100	+ 70	71

”Det ska inte vara tillåtet att publicera namn och bild på den som är misstänkt för brott innan dom har fallit”

	Mycket bra	Ganska bra	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Ingen uppfattning	Summa procent	Opinionsbalans	Antal svars-personer
Samtliga	52	26	7	6	8	100	+ 65	1 648
Kvinnor	54	25	7	5	9	100	+ 67	853
Män	50	27	8	7	8	100	+ 63	795
15 – 29 år	52	24	9	6	9	100	+ 61	299
30 – 49	53	27	7	7	5	100	+ 67	504
50 – 64	51	29	7	6	7	100	+ 66	483
65 – 85	52	23	7	4	14	100	+ 64	362
Låg utbildning	48	23	7	7	15	100	+ 57	409
Medellåg utbildning	49	29	8	7	8	100	+ 64	543
Medelhög utbildning	61	22	8	4	4	100	+ 71	331
Hög utbildning	53	30	7	6	4	100	+ 70	341
Mycket intresserad av politik	62	21	6	4	7	100	+ 73	179
Ganska intresserad	54	27	8	6	5	100	+ 67	705
Inte särskilt intresserad	48	28	7	6	11	100	+ 63	608
Inte alls intresserad	46	23	6	7	18	100	+ 55	133
Partisympati:								
Vänsterpartiet	67	24	4	0	4	100	+ 87	91
Socialdemokraterna	51	26	7	5	11	100	+ 66	505
Miljöpartiet	66	23	5	0	5	100	+ 84	116
Centerpartiet	50	32	4	8	6	100	+ 69	107
Folkpartiet	51	29	7	7	5	100	+ 66	113
Moderaterna	50	24	10	8	8	100	+ 57	428
Kristdemokraterna	54	29	3	7	7	100	+ 73	101
Annat parti	41	25	13	11	10	100	+ 42	71